proLékaře.cz | 13.2.2026

RECENZE KNIH

Dostálová T., Seydlová M. (Editorky):
Dentistry and Oral Diseases for Medical Students
ISBN 978-80-247-3005-9

Kolektiv 15 autorů (převážně z Dětské stomatologické kliniky 2. LF UK v Praze) vydal v roce 2010 v nakladatelství GRADA anglický překlad své publikace „Stomatologie“ z roku 2008 (jejíž recenze byla zveřejněna v časopise LKS č. 11/2009). Brožované vydání knihy podává na 203 stranách přehled o soudobé náplni oboru stomatologie. Publikace je doplněna 43 barevnými a 13 černobílými obrázky a 6 tabulkami. Její součástí je i doprovodné DVD.

I když je na obálce knihy uvedeno „for Medical Students“, v předmluvě knihy je zmíněno určení jak pro studenty lékařství, tak pro zubní lékaře, zubní techniky a sestry. Zatímco studentům a lékařům poskytne kniha většinou základní informace, pro techniky a sestry je v ní informací patrně nadbytek.

Kniha je rozdělena do 24 kapitol (1. Stomatologie: definice a struktura; 2. Anatomie orofaciální oblasti; 3. Zuby; 4. Vyšetření ve stomatologii; 5. Zobrazovací metody; 6. Difererenciální diagnostika některých příznaků ve stomatologii; 7. Zubní kaz; 8. Endodoncie; 9. Extrakce zubů; 10. Lokální anestezie; 11. Základy parodontologie; 12. Onemocnění ústní sliznice; 13. Úrazy zubů; 14. Úrazy obličeje; 15. Protetika; 16. Dentální implantáty; 17. Ortodoncie; 18. Ortognátní chirurgie; 19. Temporomandibulární kloub; 20. Nádory hlavy a krku; 21. Cystické útvary v orofaciální oblasti; 22. Onemocnění slinných žláz; 23. Bolest v orofaciální oblasti; 24. Prevence ve stomatologii). Závěrem je uvedena použitá literatura, zkratky a rejstřík.

Vydání anglické publikace je nepochybně záslužným činem. Na našich lékařských fakultách např. studuje řada zahraničních studentů oboru stomatologie i všeobecného lékařství, pro které bude kniha jistě významnou pomůckou v jejich studiu. Určitou nevýhodou publikace je její početný autorský kolektiv a z toho vyplývající různý rozsah a obsah textu i styl: např. zatímco kapitola o zobrazovacích metodách je pro mediky neúměrně obsáhlá, některé kapitoly jsou jen velmi stručné (např. kolemčelistní záněty, onemocnění mízních uzlin, onemocnění čelistních kostí), nebo některé významné problémy nejsou v knize zmíněny (např. fokální infekce, stomatologické ošetřování pacientů se zdravotním rizikem aj.). Tyto a podobné problémy však bývají údělem mnoha prvních vydání řady publikací. Pokud autoři budou uvažovat o dalších vydáních, lze doufat, že zváží i dobře míněné připomínky čtenářů.

Autor recenze z vlastní zkušenosti dobře ví, jak obtížné je sestavit a řídit početný autorský kolektiv jakékoliv odborné publikace, dodržet vhodné proporce jejích jednotlivých částí, kontrolovat její odborný obsah, korekturu apod., a proto si dovoluje vyslovit autorům své uznání a přeje jim do dalších vydání hodně trpělivosti a úspěchů.

Prof. MUDr. Jan Kilian, DrSc.
Stomatologická klinika LF UK a FN, Plzeň

Zadák Z.: Výživa v intenzivní péči
Druhé rozšířené a aktualizované vydání, vázáno, 544 stran + 8 stran barevné přílohy. Cena neuvedena.
Grada Publishing, a.s., 2008, ISBN 978-80-247-2844-5.

Monografie, která je dílem odborníka na slovo vzatého, prof. MUDr. Zdeňka Zadáka, CSc., se věnuje se jedné z nejdůležitějších součástí péče nejen o kriticky nemocné – jejich výživě.

Obsah knihy je rozčleněn do 2 základních oddílů, části obecné a speciální, s celkem 36 kapitolami.

V první části se čtenář seznámí se základními patofyziologickými mechanismy a technikou umělé výživy v intenzivní péči. Detailně je zde rozebrán metabolismus energetických substrátů, vody a elektrolytů, mikronutrientů a stopových prvků. Samostatná kapitola je věnována charakteristice a použití jednotlivých vitaminů v umělé výživě.